

והנה אחר שצא לכלל הכרה זו מיד ייפל ה' אלהים חרדמה על האדם ויין . וכבר חז"ל שהיתה חרדמה זאת כדי שלא תחבוז בפניו אם יראה היותה בעיניו (סנהדרין ל"ט). גם יתכן שהרדיוו כדי שלא יכאב עליו בשרו בפרק חבוריו . והגוון שעשה כן כדי שתבא לו בהסח הדעת כענין מליצה פחאומית וישמה בה מאד כענין שנאמר בדברי הימים וישמח חזקיהו וכל העם על ההבין האלהים לעם כי בפחאום היה הדבר (ד"ה ז' כ"ט) יראה שנמצא רוב מדוה בהרגשת הדבר המשמח פחאום ע"ד שאמר שהכאב הוא הרגשת המנגד פחאום ולוה התחייב שם מזה הלך השמחה כמו שתחוייב השמחה ג"כ למה שהרגיש תחלה בחסרונה כי על כל אחד משני אלו העניינים נקראה האשה מליצה וכמ"ש מלא אשה מלא טוב (משלי י"ח) לעשם מליצה לעת נשוא אשה (ברכות ח') לומר כי מלא מה שבקש בעת שלא חשב למלאו ושני העניינים יחד מרבים השמחה בלב המולא וזו עקר ושרש שמחת חתנים . ויקח אחת מלעשותיו . הנה בלוקחו אחת מלעשותיו לעשות ממנה האשה השלים מה שכוונו הש"י להבדילו משאר המינים כפי מה שחוייב ממה שנחברר בפ' החבור שהקדמנו כי להיותם לריכים אל הדבוק וקשר האהבה מולחם מהחיים רחמה חכמתו יתברך לחזק הסבה מאד ביניהם במה שימצאו זה מזה ושיעשה האחד מהאחר כדי שיהיו מעלם א' ולא יתפרדו כי כפי החיודם והתדמותם תחזוק האהבה והחברה ביניהם . וע"ד שימטע בזה החלק העפרי צמינס מכל הב"ח שכל א' מהם רלוני זכר ונקבה הראשונים ליקחו מהאדמה . ה' אמנס הפליא להראות סוגת הענין במ"ש ויבן יי' אלהים את האלע . והוא שלא הזכיר בה לא בריאה ולא יצירה שאלו היה כן כבר יורה על היות הא' כענין ההיוול לחבירו אשר לא יבאר שמו עליו אחר בל האורה כמו שהוא ענין העפסה אל הביאה או הביאה אל האפרוח ולא יתדמו ולא יתיחסו בלוחם היחס המכוון . אמנס אמר לשון בנין להורות שלא נעשה זה רק כענין מלאכותי וכשהתמר הוא א' להם ושמו הראשון יבאר בשניהם כנגד זה שנאמר בלחז ועושה ממנו כשא וממנו ספסל שאין הפרש ביניהם רק בתמונה מלאכותית בלבד וזה זה יקראו עץ ארז תמיד : וביצירה אל האדם כמו שהביא כל הב"ח בפעם ראשונה כדי שיראה ויכיר וישמח במלאו העור שבקש : ו' ויאמר האדם זאת הפעם כבר מלאתי עור כנגדי כי הוא עלם מעלמי וצבר מבשרי והוא העור הראוי והנאות לי כי אין לה עמי יחס מיניי כענין סביח המובאים לי בפעם הראשונה עם נקבותם אבל יחס אישי מיוחד המשאיר השם הראשון על שני יחד והוא מה שביאר באומרו לזאת יקרא אשה כי מאינס לוקחה זאת אשה מאיש . ו' להורות על האחדות באיטיות מתם והשוותם בשם כי שם איש הוא המיוחד אל האיש הרמז מהמין והוא ענין נפלא מאד לא יובן ענינו אם יאמר שקראה אדמה כי לוקחה מאדם כי השם הוא היה מורה על היחס המיניי לבד כמו פרה מפר לביאה מלביא ושאר המינים כמו שאמר . גם הגדיל חושיה בגזרת זה השם להורות על טבע זה העור ומהותו שהוא להיות שמום ועור הגון לו ותשלום לרבו ושמשו לא שיהיה האיש לירך העור הזה והשלמתו והוא במה שלא הטיל יו"ד בשם אשה ובמה שהדגיש הציין כי אלו היה מטיל היו"ד או היו איש ואשה מתם כשם שר ופרה כשם ובכשה לביא ולביאה שאלו השמות יורו על חלוק הזכריות והנקביות לא על שיהיה לזה על זה שום קדומה כמו שכן היה הענין בביראחם שלא היה האחד קודם לחבירו ולא שרש והתחלה אלו כאשר אמרנו . אמנס בשעה שמה אשה שאה מזולת שרשו של מלת איש כענין אשו הגדולה (דברים ד'). ואשם לא חכבה (ישעיה ס"ז) . הרי היא הוראה עלומה שהוא שם עור מאחר שהוא ראשון אלו כמו נח מינחמט ושמואל משאל חולתם (ש"א ח'). והוא מה שורה הוראה עלומה על מה שאמר כי מאינס לוקחה זאת לאורות כי הוא הנמצא ראשון וממנו לוקחה . ולוה חוייב שתהיה בטבעה טפלה על הסכמתו תמיד כמו שהשם הוא עגור מעניט ומפל עליו וזאת היא חכמה נפלאה ממנו . בהכרת העור הזה ומא לו . וכמה הפליעו להורות על זה במדרש (ב"ר פרשת י"ח) והביאו רש"י זל בפירושו אמר לזאת יקרא